

Aan
College van B&W
Afschrift aan
Paulus van Uijthoven, Kees Kruijff, Cees Vanwesenbeeck, Wilbert Hoondert,

Nota

Datum
01-12-2008
Ons kenmerk

Onderwerp
Delfts Blauw in Europees netwerk: Urban Network for the
Innovation of Ceramics (UNIC)

Opsteller
Patrick van Geel,
Paulus van
Uythoven
Bijlage 1

Geacht College,

In februari van dit jaar is de gemeente Delft benaderd door de stad Limoges (Frankrijk) om mee te denken en deel te nemen aan een nieuw te vormen stedennetwerk inzake keramiek. Het Urban Network for the Innovation in Ceramics, kortweg UNIC, is een netwerk van tien Europese steden met een keramiekindustrie of keramiekgeschiedenis, die de ambitie hebben hun keramiekklimaat nieuwe impulsen te geven (Bijlage 1).

De bekendheid van Delft in binnen – en buitenland vanwege het Delfts Blauw is één van de pijlers ter promotie van de stad. Op dit gebied heeft Delft een vooraanstaande positie, maar laat dit niet duidelijk genoeg zien. Er ontbreekt een echte 'must see' bezienswaardigheid op het gebied van Delfts Blauw in de stad. In maart van dit jaar is het gemeentebestuur accoord gegaan om verdere stappen te nemen in de richting van de realisatie van de Museumfariek:

- besluit over locatie, het rijksmonument Rotterdamseweg 196;
- start van een fondswervings- en sponsortraject voor inzicht in de financiële haalbaarheid van de nodige investeringen

Deelname aan UNIC bereidt de weg voor om binnen 3 jaar (2009 -2011) een sterke kans te maken tot investeringssubsidies in het kader van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Deze subsidies kan het concept Museumfabriek in zijn verdere realisatie goed gebruiken.

Overigens, mocht onverhoopt de Museumfabriek niet gerealiseerd worden, dan blijft de versterking van Delfts Blauw, van het lokale keramiek- klimaat gebaat bij deelname aan dit internationale stedennetwerk ten behoeve van de kennisuitwisseling. (zie de UNIC- thema's).

Europa heeft grote invloed op Delft. Zo is 70% van alle wet- en regelgeving met een lokale werking afkomstig uit Brussel. De bewustwording van het belang en de invloed van Europa onder burgers is gering. Door deelname aan het keramieknetwerk UNIC levert Delft een actieve bijdrage aan de toekomstige welvaart en identiteit van Europa. Een Europa waarin partijen uit verschillende landen met uiteenlopende culturele en economische achtergronden met elkaar samenwerken. Zowel professionals als burgers van Delft zijn betrokken en profiteren ervan, met resultaten voor de stad.

Naast de Europese dimensie rond de keramiekindustrie is Delft ook bezig met een samenwerkingsverband op te zetten met Jingdezhen, de keramiekstad van China, bekend vanwege de historische band door het wereldberoemde porselein van Jingdezhen en het Delfts Blauwe aardewerk.

We willen door middel van culturele uitwisseling (keramiek collecties en kunstenaars) de presentatie van de stad Delft in China bevorderen. Een pilotproject is gestart (2008-2009).

Met hun stand hebben de Koninklijke Porceleyne Fles en de gemeente Delft de eerste prijs gewonnen op de International Ceramic Fair in Jingdezhen (oktober 2008).

Zowel via Europa als via China positioneren we Delft als keramiekstad om hiermee invulling te geven aan onze 'Delfts Blauwe' stadsmarketing doelen.

Vermeldingswaard is dat UNIC door de Europese Commissie van alle 95 aanvragen als beste is beoordeeld!

UNIC maakt onderdeel uit van URBACT, het Europese financieringsprogramma voor steden en stedelijke duurzame ontwikkeling. Het is een van de drie zogenaamde Fast Track netwerken, die kunnen rekenen op extra inhoudelijke en publicitaire aandacht van de Europese Commissie.

In dit stedelijk vernieuwingsprogramma is vanuit Europa de aandacht gevestigd op het feit dat de 'keramiek' de zevende industrie van Europa is en stedelijke vernieuwingsimpulsen nodig heeft, juist voor het (economisch) transformatieproces (meer aandacht voor stadsmarketing en toerisme), dat deze oude keramieksteden doormaken.

Vandaar dat UNIC zich bezig houdt met het opstellen van actieplannen, juist op het gebied van volgende vijf thema's:

- Financiering van innovatie (van keramiek in de meest brede zin);
- Verbetering relatie universiteit en (keramiek) industrie;
- Integratie van (keramiek) musea in stedelijke en economische kontekst;
- Versterking stadsmarketing en promotie (op gebied van keramiek);
- Organisatie van (grootschalige) keramiek evenementen.

De realisatie van de Museumfabriek in het bijzonder en de versterking van het Delftse keramiekklimaat kunnen de komende jaren door deze thema's een grote stap voorwaarts maken. Ook op lokaal niveau wordt namelijk een uitwerking aan deze thema's gegeven door een zogeheten ULSG (Urbact Local Supporting Group). Elke stad heeft een dergelijke ULSG.

De inhoudelijke inbreng van Delft in UNIC wordt door de andere steden gewaardeerd. Delft is daardoor voor de komende jaren voorgedragen als voorzitter van de werkgroep Stadsmarketing en Promotie.

Al deze thema's komen in één integraal plan van aanpak samen: in 2011 en in Delft !

De stad Delft heeft namelijk de eer gekregen het afsluitend 'congres' van UNIC in zijn stad te mogen organiseren. De kosten hiervan zijn in de Europese bijdrage verdisconteerd.

In fase 1 (2008) bedraagt de netwerkbegroting max. € 74.850,-. Elke stad draagt hiervan een deel bij, Limoges als *Lead Partner* het meest. De Europese Unie financiert m.b.v. EFRO-geld het leeuwendeel. Als *Lead Partner* ontvangt Limoges meer dan de andere steden. De verdeling voor de andere deelnemende steden is 30% eigen bijdrage en 70% cofinanciering EU.

De eigen bijdrage van Delft in deze fase bedraagt max. € 3.622,50 (=30% van € 12.075,-; overige 70% zijn voor rekening van de Europese Commissie). Voor fase 1 draagt het Programmateam Internationaal Beleid de kosten.

Voor fase 2 (2009-2011) is de begroting vastgesteld op € 635.000,-. Delft draagt hieraan bij € 17.400,- (=30% van €58.000,-; overige 70% zijn voor rekening van de Europese Commissie). Voor fase 2 dragen Erfgoed Delft e.o. en vakteam CKE de kosten, matching van 1:1 (resp. € 8.700,-).

Wij vragen u in te stemmen met verdere deelname aan het netwerk en de kosten van maximaal € 21.022,50,- ten laste te brengen van Erfgoed Delft e.o., vakteam CKE en Internationaal Beleid (30% eigen bijdrage Delft 1^e en 2^e fase). De dekking hiervan op activiteiten nummer 605046 vindt plaats binnen bestaande budgetten (604399, Erfgoed Delft e.o., 604644 CKE en 602036 Programmateam Internationaal Beleid).

Formeel zou voor UNIC in december 2008 de officiële goedkeuring door het URBACT –secretariaat gegeven worden. Inmiddels is er uitstel tot januari 2009. De leadpartner Limoges wordt de gelegenheid gegeven nog enkele toevoegingen aan te brengen.

Voorstellen

Akkoord te gaan met

1. met deelname aan het stedennetwerk UNIC.
2. kennisgeving van dit besluit aan de raad
3. jaarlijkse rapportage over de voortgang van UNIC aan het college en de raad voor te leggen.

Hoogachtend,
Cees Vanwesenbeeck,
Erfgoed Delft e.o.
Kees Kruijff,
Programmateam Internationaal Beleid,
Wilbert Hoondert,
Vakteam Cultuur, Kennis en Economie

Delft 1 december 2008

Bijlage 1 UNIC, europees netwerken

Inhoud

URBACT-netwerken zijn bedoeld om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. UNIC zoomt in op de transitie van de in alle steden aanwezige keramiekindustrie van oud naar nieuw. Arbeidsintensieve processen worden gemoderniseerd en nieuwe markten komen op (kostenbesparing), nieuwe technologieën worden ontwikkeld (nieuwe toepassingen in diverse bedrijfssectoren), strategieën wijzigen zich met het oog op veranderingen van vraag van toerisme en afzetmarkten. De UNIC-partners bediscussiëren hun aanpak en delen de kennis, ervaringen en leerpunten via wederzijdse werkbezoeken.

Delft richt zich op de sterkten en zwakten van het bestaande keramiek-klimaat (m.n. Koninklijke Porceleyne Fles, designers, kunstenaars, galleries), de toeristische aantrekkingskracht en de rol die met name de toekomstige Museumfabriek hierin speelt. Delft zet in op de lijn productie – distributie - consumptie van keramiek, waarbij ontwerpers en lifestyle een belangrijke rol spelen.

Er is innovatie nodig -keramiek als inspiratiebron:

- op technologisch gebied (gebruik van diverse keramiek- technieken, van nanotechniek tot industrial design);
- op cultureel gebied (new design/ontwerp gebruik van elkaars best practises door kunstenaars en designers);
- op marketinggebied (productvernieuwing/nieuwe doelgroepen/aansluiting bij life style nieuwe generatie);

Binnen het kader van UNIC vinden 'aanvullende' activiteiten plaats:

- Limoges organiseert een internationale keramiektentoonstelling in 2010 met een roulerend karakter (welke in alleen drie netwerksteden te zien is; ook Delftse musea lenen stukken hiervoor uit. Delft is één van de drie steden die hierbij de voorkeur krijgen om de tentoonstelling te presenteren in 2010)
- Pécs is in 2010 Europese Culturele Hoofdstad, wat interessante mogelijkheden tot samenwerking en uitwisseling biedt.
- In 2011 zal het afsluitende 'congres' van UNIC in Delft plaatsvinden.

Urbact Local Support Group

Op lokaal niveau zet iedere gemeente een *Urbact Local Support Group (ULSG)* op. Lokale 'stakeholders' werken samen in een werkgroep om inhoud en vorm aan UNIC te geven. Gezamenlijk werken zij een Lokaal Actieplan uit om specifieke vragen in Delft te beantwoorden, voorstellen voor vernieuwingen in de keramieksector te ontwikkelen, informatie te verspreiden (in Delft) en uitkomsten terug te brengen naar het Europese netwerk.

Dit lokaal netwerk is een flexibel netwerk, naar gelang de invalshoek worden er de komende jaren lokale partners aan toegevoegd of vallen bestaande af.

Op dit moment is met name de deelname van de TU Delft, faculteit Industrieel Ontwerp en De Koninklijke Porceleynse Fles van belang.

Vanwege het Fast Track label dat de Europese Commissie aan UNIC heeft toegekend, wordt van alle steden verwacht dat zij een vertegenwoordiger van de zogenaamde *Management Autoriteit* van het Operationeel Programma West in de ULSG opnemen. De Management Autoriteit ziet toe op de besteding van gelden uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

De Commissie wil stimuleren dat de verschillende Lokale Actieplannen van UNIC niet alleen bedacht, maar ook daadwerkelijk uitgevoerd worden; hiertoe wil zij de Management Autoriteiten een rol geven en deze verzoeken om op de langere termijn EFRO-gelden beschikbaar te stellen.

Aansluitend op de bijeenkomst in Aveiro (zie hieronder) hebben de Lead Partner en een externe Lead Expert Delft op 18 juni 2008 bezocht. Zij hebben kennis gemaakt met de leden van de LSG en een goede indruk gekregen van de positie van keramiek in Delft.

Periode

De eerste fase duurde van mei t/m oktober 2008: de vijf initiële partners, waaronder Delft, gebruikten de ontwikkelfase om de contouren van het netwerk voor te bereiden, naar aanvullende partners te zoeken en vorm te geven aan een gemeenschappelijk basisdocument (*Baseline Study= sterkte/zwakte analyse keramiek – innovatie in Delft*). Dit document is ca. 134 pagina's lang en op verzoek beschikbaar.

De tweede fase loopt van november 2008 t/m april 2011: het netwerk is uitgebreid naar 10 partijen, naar 10 steden. De ULSG's zijn in functie en het netwerk functioneert. Gezamenlijk en individueel worden plannen ontwikkeld om per stad de keramieksector een vernieuwingsimpuls te geven.

Partners

Partners in de eerste fase van het netwerk zijn de gemeenten Limoges (*Lead Partner*), Pécs (Hongarije), Aveiro (Portugal), Selb (Duitsland) en Delft.

In de tweede fase is het netwerk uitgebreid tot 10 Europese partners (gemeenten, regionale overheden, universiteiten en onderzoeksinstituten). Deze zijn Stoke-on-Trent (Engeland), Faenza (Italië), Castellon (Spanje), Sevilla Global (Spanje), Faenza (Italië) en Cluj Napoca (Roemenië).

Bijeenkomsten

Eind januari is het Erfgoed Delft e.o. vertegenwoordigd door Paulus van Uythoven naar een eerste bijeenkomst in Limoges geweest om de kansen van het thema 'keramiek en innovatie' haalbaar te maken.

Medio juni hebben Paulus van Uythoven en Patrick van Geel van het Programmteam Internationaal beleid in Aveiro een tweede bijeenkomst bijgewoond om de contacten te verdiepen, uitbreiding van het netwerk te bespreken en organisatorische en administratieve aspecten door te nemen.

Een externe Lead Expert verzamelt per stad informatie en werkt deze uit tot een Baseline Study: een centraal en gemeenschappelijk document dat als richtsnoer voor UNIC geldt. Op 18 juni is deze samen met de Lead Partner, Limoges, in Delft op bezoek geweest.

Eind september is in Pécs een derde bijeenkomst gehouden. Samen met de nieuwe steden is de definitieve projectaanvraag voor fase twee geformuleerd en is de begroting vastgesteld. Paulus van Uythoven en Patrick van Geel hebben deze meeting bezocht.

De definitieve subsidie- aanvraag is ca. 85 pagina's lang en op verzoek beschikbaar.

Financiën

In fase 1 bedraagt de netwerkbegroting max. € 74.850,-. Elke stad draagt hiervan een deel bij, Limoges als *Lead Partner* het meest. De Europese Unie financiert m.b.v. EFRO-geld het leeuwendeel. Als *Lead Partner* ontvangt Limoges meer dan de andere steden.

De eigen bijdrage van Delft bedraagt max. € 3.622,50 (=30% van € 12.075,-; overige 70% zijn voor rekening van de Europese Commissie). Voor fase 1 draagt het Programmteam Internationaal Beleid de kosten.

Voor fase 2 (2009-2011) is de begroting vastgesteld op € 635.000,-. Delft draagt hieraan bij € 17.400,- (=30% van €58.000,-; overige 70% zijn voor rekening van de Europese Commissie). Voor fase 2 dragen Erfgoed Delft e.o. en vakteam CKE de kosten, matching van 1:1 (resp. € 8.700,-).

Conclusies

- UNIC is door de Europese Commissie als beste van de 95 netwerkaanvragen beoordeeld. Een succes dat in Delft de komende periode 2009 – 2011 benut kan worden.
- UNIC biedt een uitgelezen kans om in Europa de Museumfabriek te positioneren. De plannen omtrent de Museumfabriek vinden hierin een katalysator. Tegelijk kan via dit Europees netwerk in Delft een groeiend besef ontstaan dat de Museumfabriek één van de majeure culturele projecten is voor de komende periode 2009 – 2011.

- UNIC vormt een nieuwe stap in het leren werken in en met Europa door het gemeentelijk apparaat, zowel beleidsmatig als administratief.
- Deelname aan UNIC past in de strategie om Delfts blauw als een van de ankerpunten in de stadsmarketing te gebruiken. Ook als de Museumfabriek onverhoopt niet gerealiseerd wordt.
- Het Fast Track label biedt behalve extra ondersteuning en zichtbaarheid door de Europese Commissie, ook mogelijkheden om extra gelden (via EFRO) te verkrijgen. Hiertoe wordt samenwerking met de *Management Autoriteit* van het Operationeel Programma West aanbevolen, onder andere via deelname aan de Urbact Local Support Group.
- In de periode 2009 – 2011 doet Delft op gebied van keramiek veel ervaring op aan de hand van de vijf thema's uit het UNIC-netwerk. In 2011 vindt het afsluitende congres in Delft plaats.

Patrick van Geel, Programmteam Internationaal Beleid,
 Paulus van Uythoven, Erfgoed Delft e.o.
 Liesbeth van Rietschoten, Vakteam Cultuur, Kennis en Economie
 (Stadsmarketing)

Delft 1 december 2008.